

**MUNI
SPORT**

Pedagog

Pedagog – edukátor

Mimořádně náročná, tvůrčí a odpovědná role

Pedagog =

- **praktik** = edukátor = **sociální** „**pomáhající profese**“, doprovázející na cestě životem (pedagogický pracovník ad.)
- **teoretik** = vědec (výzkumný pracovník)
- přiblížení a propojení** = akční výzkum

Pedagog – edukátor

Funkce:

- řídicí – iniciátor
- organizační – dle míry autonomie
- koncepční – volba cílů, obsahu, ... (trenér)
- výkonná (pomocí forem, metod, prostředků)
- diagnostická (vstup – průběh – výstup)
- evaluační (hodnocení edukačních procesů)
- výzkumná (v akčním výzkumu)
- ...

Pedagogický pracovník

= **zaměstnanec** konající **přímou pedagogickou činnost**

Zákon o pedagogických pracovnících (2005, 2016, 2023):

- učitel (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, ZUŠ)
- pedagog v zařízení pro další vzdělávání PP
- vychovatel
- speciální pedagog + školský logoped
- psycholog
- **pedagog volného času**
- asistent pedagoga
- **trenér** (min. maturita + trenérská 2 nebo B)
- metodik prevence v PPP
- vedoucí pedagogický pracovník

Stálé diskuse, novely – vymezení a doplnění

Pedagog – edukátor

Požadavky:

- **hodnotová orientace** – tolerance, objektivnost, pluralismus, sebeúcta, autenticita, demokratičnost, ...
- **vzdělání**
 - všeobecné = kulturní, sportovní, politický, ... **rozhled**
 - odborné = teoretické + praktické ve „své“ oblasti
 - pedagogicko-psychologické = teoretické + praktické
- **rysy osobnosti** – kreativita, optimismus, takt, klid, zaujetí, spravedlnost, zásadový morální postoj, humor, ...

Pedagog – edukátor

Požadavky + PEDAGOGICKÁ ODPOVĚDNOST =

- vědomí odpovědnosti **vůči vychovávaným**
- úsilí o maximální **eliminování rizik**
- podpora **vzájemné odpovědnosti**
všech zúčastněných i participujících
(= + vedení instituce, rodiče, kolegové, ...)

Pedagog – edukátor

Požadavky + kompetence (pedagogické) = souhrn způsobilostí pedagoga, aby mohl efektivně pracovat

Druhy kompetencí:

- 1. dle geneze**
- 2. dle zaměření**

Kompetence pedagoga

1. Kompetence dle geneze

a) **vrozené** způsobilosti =

schopnosti, pedagogické nadání

(„učitel, vychovatel, trenér, ... od narození“)

b) **získávané** způsobilosti =

pedagogické vědomosti, dovednosti, zkušenosti, ...

získávané **praxí, studiem, sebereflexí, ...**

Optimální = propojení

Kompetence pedagoga

2. Kompetence dle zaměření

a) kompetence **k vlastní edukaci**:

- znalost oboru
- psychopedagogická kompetence
projektování a realizace postupů podněcujících učení
- **komunikativní kompetence** (verbální i nonverbální)
- **diagnostická kompetence** = určení stavu:
 - vědomostí, dovedností, ... **prekonceptí**
 - stylů učení
 - vztahů = klima sociální skupiny
 - sociálního, ekonomického, kulturního ad. zázemí
- 10 - ...

Kompetence pedagoga

2. Kompetence dle zaměření

b) **osobnostní** kompetence:

- odpovědnost
- flexibilita (pružnost chování)
- empatie (schopnost vcítit se do pocitů druhé osoby)
- autenticita (hodnověrnost)
- dovednost akceptovat sebe i druhé
- ...

Kompetence pedagoga

2. Kompetence dle zaměření

c) **rozvíjející** kompetence:

- **adaptivní kompetence** = orientovat se ve změnách a orientovat v nich druhé
- **informační kompetence**
zvládnutí moderních informačních technologií
- **výzkumná kompetence**
zkoumat a řešit problémy (akční výzkum)
- **seberefektivní kompetence** = zamýšlet se nad svou činností, projektovat změny v této činnosti